

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Agnus Dei | «Agnus Dei. El meu nom és Salvador.» Són els mots que figuren escrits en un discret monument que hom troba a l'entrada de l'església arxiprestal de Sant Pere de Figueres. Es tracta d'una pedra d'unes mides discretes que presenta una cavitat representativa del naixement de Jesús a Betlem. Això queda més palès perquè l'escena es completa amb les figures de Josep, Maria i Jesús, configurades com una mena d'invertebrats vermiformes, dos de més grossos als costats i un de més reduït al mig i en una disposició inferior. El conjunt, pedra, inscripció i escena, va ser inaugurat el 2020 amb dos objectius: commemorar el mil·lenari del temple i evocar la memòria del pintor al lloc on va ser batejat i acomiadat d'aquest món; de més que el seu Teatre-Museu s'erigeix just al costat del temple. Resulta, però, que fa poc mossèn Miquel Àngel, el rector, va lamentar-se que les tres figures havien estat sostretes per algun desaprensiu. Eren de metall, però sense altre valor que —tenint present el Salvador que evocuen— li vulgui donar qualsevol passavolant atret per la seva fama. Duaita Prats, l'autora del conjunt, ha dit que ara reproduirà el naixement en fang, un material encara de menys valor, però que representa la terra i la vida.

>> Església de Sant Pere de Figueres.
(FOTO: BISBAT DE GIRONA)

Majordona aparedada | Els paletes que treballaven a la rectoria de Vilanant van trobar ossos entre el calçobre, al lloc on una popular llegenda conta que un capellà va prenyar la majordona, la va matar i la va aparedar sota l'escala. L'alcaldeessa, assabentada de la

troballa, va començar a patir per si tot plegat faria... aturar les obres. Que els ossos eren d'un ésser humà, semblava irrefutable, perquè va aparèixer una calavera. Van avisar els Mossos i, com un dòmino, el jutjat, les diligències, el forense, l'aixecament de l'esquelet que els paletes havien recompost amb bastant de precisió, l'Institut de Medicina Legal, l'estudi forense... En fi: les novetats en aquests catifets arriben en comptagotes; de moment, Isabel Guzmán n'ha fet un relat titulat *Videte, vigilate et orate*, talment com la inscripció que figura a la llinda de la rectoria; amb la presentació a càrrec del forense Narcís Bardalet i de l'alcaldeessa, Anna Palet.

Morts noticiables | I judicialitzables. Va passar a Arenys d'Empordà (Garrigàs) i eren els meus veïns de Can Quelet. Si teniu vuitanta-vuit o fins i tot noranta-dos anys i us moriu, però no formeu part de la *socialité*, ni sou famós de cap mena, el vostre decés no passarà de l'habitual nota a les necrològiques del periòdic. Però si us moriu alhora que la vostra muller i a la mateixa casa on heu viscut en l'harmonia matrimonial habitual, llavors mereixereu un parell d'articles o tres. Perquè criden l'atenció la coincidència en el temps i en el lloc de les dues morts, i també les circumstàncies: l'un, que d'una manera o altra va caure del terrat i es va ferir de manera terminal, i l'altra, que va ser trobada dins la casa en agonia irreversible, ja malalta i potser en crisi per la caiguda del marit... És clar: la casualitat pot ser discutible i, per descartar-ne la possible criminalitat, ha calgut judicialitzar l'afer: forense, jutge... Va intervenir l'un en la mort de l'altre? Els medicaments que prenién, hi van tenir un paper determinant? I la dona que unes hores al dia els aconduïa, en sap res?

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

La Biennial Miserachs | La XVIII Biennial de Fotografia Xavier Miserachs, celebrada a Palafrugell del 4 d'agost al 13 d'octubre passat, no va decebre: va

>> Una de les imatges de la biennial, de Francesc Roig Ventura. (FOTO: BIENNAL XAVIER MISERACHS)

presentar obres de fotògrafs de reconegut prestigi internacional i altres d'autors menys coneguts, però amb trajectòries destacables. A més de treballs de Lee Miller (model i fotògrafa de moda nord-americana, corresponsal i fotoperiodista de guerra, 1907-1977) i de la singular fotògrafa catalana Colita (1940-2023), pel certamen van passar obres de Toni Catany, Carlos Pérez Siquier, Francesc Roig Ventura i la família Junyent, Jacques Léonard, Lluís Català, Marta Vergonyós Cabratosa, Anna Lofi, David Garcia i l'Escola de Fotografia ERAM. La biennial, segons expliquen els organitzadors mateixos (fotògrafs i persones dedicades al món de la gestió cultural), té com a objectiu la promoció i la difusió de la fotografia documental, entesa com a «útil i respectuosa amb la realitat». «Una eina necessària per conèixer, sentir i reflexionar sobre les diferents visions del nostre passat i del nostre present», afirmen. És un homenatge també a la figura del fotògraf català Xavier Miserachs i Ribalta (1937-1998), que, entre moltes altres activitats, va exercir de corresponsal gràfic internacional per a diversos mitjans de comunicació. Va ser, a més, un dels impulsors de la renovació del gènere de la fotografia documental a Catalunya. Després de dècades d'un gran treball professional, Miserachs va muntar una botiga de fotografia a Llafranc i es va establir a Can Vilanova, una casa que va comprar a Esclanyà (municipi de Begur, a tocar de Palafrugell), on va passar els últims anys de la seva vida. El progra-

ma de la biennial va incloure també projeccions de documentals, xerrades, presentacions de llibres i visites guiades, en diferents sales del municipi.

Ca la Pruna | Les obres de remodelació de l'emblemàtic espai de Ca la Pruna, a Pals, han finalitzat, set anys després del seu inici. Ca la Pruna és una casa fortificada del segle XVI a l'entrada del nucli antic del municipi de Pals, inclosa en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. En realitat, es tracta de l'antic mas Illa, una de les construccions de les èpoques medieval i moderna més importants de la història de Pals. Existeix documentació de principis del segle XV sobre la família Illa, dedicada al cultiu i la comercialització de cereals, sobretot de l'arròs, el producte agrícola més reconegut de Pals. L'edifici va ser cremat durant la Primera Guerra Carlina (1833) i va canviar de fesomia a causa de restauracions posteriors; les últimes, al segle XX. A la segona meitat del segle XX, la casa va ser adquirida per Antoni Vila Casas, Francesc Jover i Xavier Millet Tusell, els quals, més endavant, la van donar al municipi perquè fos convertida en casa de cultura. S'hi va crear el centre cultural Museu Casa de Cultura Ca la Pruna. Des que van acabar les últimes obres, la peça *Dona*, de l'escultor noucentista Enric Casanovas Roy, donada per la família Millet Pi-Figueras, presideix l'entrada de l'edifici

LA Cerdanya

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Art degenerat a Cerdanya | Sota els ponts i viaductes de Cerdanya hi ha art urbà. Si aixequem el cap quan passem sota alguns dels ponts de Cerdanya trobem, situada a una altura considerable, una rajola de ceràmica. De bona factura, de lluny, sembla una sanefa vegetal decorativa; de prop, identifiquem immediatament motius de caràcter eròtic.

Cap de les rajoles localitzades estan signades, i la majoria estan datades entre el 2022 i el 2023. Hi destaca l'ús de la tècnica tradicional de la ceràmica catalana, si bé els motius representats giren sempre entorn dels mateixos

>> Instal·lació d'art lumínic de l'artista David Giribet (*Calidos*), a l'estany de Puigcerdà.

elements disposats i combinats fins a l'infinit. S'hi identifiquen els òrgans sexuals, tant femenins com masculins, però també llengües, anus, espermatòzous i pèls, molts pèls.

Algunes de les ceràmiques tenen un afegit amb un rodolí escrit amb una cal·ligrafia particular. De fet, en un dels rodolins localitzats a Cerdanya l'artista defineix les seves pròpies creacions com a *art degenerat*.

N'hi ha en altres comarques de Catalunya, especialment a la Catalunya central, però estigueu atents, que potser en teniu una al pont de vora de casa.

Quinze anys de Cerdanya Film Festival | A Cerdanya, el mes d'agost és sinònim d'esdeveniments culturals arreu. Entre la programació proposada des dels ajuntaments, institucions i iniciatives privades sobresurt el Cerdanya Film Festival, que enguany ja va arribar a la quinzena edició.

Actualment, el festival ocupa un lloc destacat en el sector audiovisual i és un actor més de la comarca pel que fa a l'aspecte cultural. S'hi presenta una programació internacional per a tots els públics, plena tant d'estrenes com de films multipremiats, amb talents nous i mirades noves, però també amb directors i actors reconeguts. El Cerdanya Film Festival obre una finestra a la indústria cinematogràfica des del Pirineu.

Aquest any s'ha fet un pas més amb l'experiència immersiva de videoart Vòrtex VR o les instal·lacions reactivs de llum i so de l'artista visual David Giribet (*Calidos*), que han permès que

el públic interactués amb les obres en diferents espais de la vila.

Un festival que té molt bona salut gràcies a un equip entregat que busca situar el festival entre els millors de Catalunya.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Sant Esteve torna a presidir la façana | El juliol de 1936 es van malmetre, entre d'altres, les tres imatges de la façana principal de l'església de Sant Esteve d'Olot, la parròquia del centre de la ciutat. Vuitanta-vuit anys després, s'ha posat el sant titular a la fornícula principal, feta a l'empresa olotina especialitzada en imatgeria religiosa L'Art Cristià. És un primer pas mentre s'espera poder posar-hi les altres dues imatges que falten, que són els copatrons. Es va decidir no reproduir les figures malmeses, i es va agafar l'obra nova de tres bons artistes olotins actius durant el segle XX. La imatge recentment posada és de Joan Ferrer Curós (Olot, 1924-2021), coincidint amb el centenari del naixement de l'escultor. No ha estat gens fàcil arribar fins aquí, s'han hagut de fer moltes hores de reunions, informes, descripcions tècniques, pressupostos i gestions múltiples. L'església de Sant Esteve està protegida com a bé cultural d'interès nacional, cosa que hi complica qualsevol intervenció. Val la pena insistir en el fet que s'ha finançat exclusivament amb l'aportació dels ciutadans, ja que tornar a veure els

>> Façana de la parròquia de Sant Esteve d'Olot amb la nova imatge del sant titular. (Foto: NEREA GUIASOLA)